

Naročnina doma na skil-pni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din, ali z M. Listom, M. Ogracekom i kalendrom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo in uprava v Črevsovcih, Slov. Krajina. Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. i med tekstem Mali Popust po Štev. položnice 11800.

Naše občinske sirote.

II.

Včasih se čuje nad vse nespametna, da ne pravim, hudobna reč. Čuje se: „Če mo hišo povali za siromake, te de ešče več teh nevalancov, pa zdaj že ne ladamo ž njimi. Te de vsaki lump, ki je vrednost zapravo, na dobrom, ar dobi brezplačno hišo.“ To so nespametne i tudi hudobne reči. Hiša za siromake je ne hiša za lumpe. Kristuš, Večna Istina je pravo, „Siromake te vsikdar meli.“ Prave, istinske siromake, ki neso po lastnoj krivdi postali takši, bomo vsikdar meli. Za te spravljamo mi hišo. Siromaške družine so bile, so i bodo. Hlapci i dekle so bile so, i bodo. Betezniki so bili, so i bodo. Siromaški delavci so bili, so i bodo. Sirote brez oče i matere so bile, so i bodo. So bili, so i bodo vnogi brez vrednosti skoz celo življenje pri najpoštenjšem življenji i potrebujajo na stare dni podporo. Občine so mele, majo i bodo mele siromake, dokeč de svetgori stao. To se prepričati ne da. Da se pa te žalosten stan siromakov omiliti, da dobijo človeka vredno preživljanje. Od teh siromakov je guč, od teh pravi siromakov, ki so poštene i ne krivi svojega siromaštva i svoje zapuščenosti, tem trebe dom dati, ar ga nemajo. Na lumpe mi ne mislimo; tisti spadajo v poboljšalnice, v prisilne delavnice ali norišnice, ne pa v siromašnice.

Nas v Slov. Krajini je okroglo stojezero duš. Pravi, istinskih siromakov, zapuščenih sirot mam o okoli 400. Tem se mora pomagati. Za te se mora postaviti par hiš, v šterih do preskrbljene. Prvokrat se je mislilo na to hišo pred šestimi leti, pri 700 letnici blažene smrti sv. Frančiška, toga velikoga siromaka i toga velikoga ljubitelja i podpornika siromakov. Pri toj priliki se je nastavo odbor za zidanje „Doma sv. Frančiška“ i začeo pobirati na prvo siromašnico v Slov. Krajini. Po njegovom zgledi se je odločila velika občina M. Sobota, da za svoje sirote postavi posebno hišo i nekaj penez v te namen določila, odnosno nabrala. Odbor Doma sv. Frančiška je z državnim dovolenjom začeo nabirati po celoj državi i nabralo toliko, da je küpo 25 oralov šum, stavbišče i staro Martinišče v Soboti pa ma ešče okroglo 200 jezero dinarov gotovčine. Vse to je pa ešče premalo. Z teh penez, če se hiša gopostavi, nemajo siromacije z koj živeti, se oblačiti. Meti se mora najmenje do polmilijona dinarov, da se küpi potrebna zemlja za prehrano i da se poleg glavnoga zavoda tudi postavijo podružnice. Gde i kak, je že določeno, ali dokeč ne sredstev, je prerano od toga gučati. Sredstva pa gde dobimo v toj gospodarskoj stiski? Je stiska, a takša ne, da se siromakom pri dobroj voli ne bi moglo pomoči. Z poniznim i ljubavi punim srcom do siromakov pokažem na ta sredstva, prosim, da se me ne drži za vsiljevavca. Samo pomagati ščemo, pomagati svojim zapuščenim bratom brez razlike vere i narodnosti. Gda je bila pred leti tista velika toča po Goričkom i odprla vrata gladü vnogim družinam, je naš odbor jezere razdelo gladnim i to evangeličanskim sirotam tak, kak katoličanskim, ar je gledao po Kristušovoj zapovedi potrebo, ne pa osebo.

Sredstva za postavitev prve siromašnice v Slov. Krajini so sledeča:

1. Vsaki pivec i kadilec naj si mesečno odtrga par kupic pijače i nekaj duhana. Z pritrganjom doblen penez naj se da na siromašnico.

2. Vsaki bogatec, ki ma bar ednomilijonsko vrednost, naj pokaže, da ma tudi bogato srce i da vekši

dar za siromake. Od milijone naj da bar 5000 Din. Mi poznamo človeka v Slov. Krajini, ki je od stojezero dinarov vrednosti, dao več od 5000 Din. na Dom sv. Frančiška.

3. Vsaki trgovec i gostilničar, ki je aktiven, komi ide trgovina i obrat v gostilni, naj pomisli, da svojo vrednost ma zahvaliti našemi poprek siromaškomi narodi, ki je pri njem küpüvao, pri njem trošo, njemi odavao. Naj toga naroda siromake, ki njemi je spravo vrednost, podpira. To je najlepše povračilo zavüpanja.

4. Pri vsakoj veselici, na vsakom gostüvanji, na vsakom sestanki, gde se pobirajo, trošijo penezi, naj bo srce odprto tudi za siromake Slov. Krajine.

5. Vsi uradniki, javni nameščenci, notarje, odvetniki, ki so dobili krüh v Slov. Krajini, naj se ne spozabijo z njenih sirot. Nega plemenitejšega dela, kak podpirati sirote tistoga kraja, šteri nas preživla i tudi nega ležejše poti do medsebojnoga sporazumlenja, kak je dejanska pot lübezni do bližnjega.

Mesto gotovčine se lejko z hranilne knige pripiše poklonjen dar na Dom sv. Frančiška.

6. Zgoraj sam omeno, da potrebujemo zemlo, ki bi naše siromake prehranila. To zemlo bi prav ponizno prosili od naših junakov dobrovolcov. Njim je državni zakon priznao za junaštvo zemlo, gladnim sirotam pa jo prizna boži zakon lübezni. Lepo bi prosili junaške dobrovolce, ki so dobili v Slov. Krajini zemlo i majo druge službe, z šterih lejko živijo, naj dajo te svoje doblene zemle en deo, pravimo pol ali četrt orali brezplačno našim sirotam, ostalo pa če odavajo, naj odajo za siromake v prvoj vrsti. To junaštvo lübezni do siromakov združeno z junaštvom lübezni do naroda i domovine bi splelo našim dobrovolcom venec večne slave ne samo na zemli, nego tudi pred največjim dobrovolcom, Kristušom vu nebi.

7. Naši izseljenci, ki služijo, naj pošlejo vse nekeja za sirote, gda pošilajo domo peneze.

8. Vsi, ki nemajo kaj darüvati, naj gučijo, agitirajo za sirote z molitevov pri Bogi, z priporočilom pa pri lüdeh.

Vse to, ka smo više povedali, naj nam smilena lübezen da spuniti zdaj, gda se spominamo na smilenost, štero nam je vsem poklonila pred 1900 leti Večna boža Lübezen z odrešenjom. Prosimo vas lübeče vse, ne odbijte nas, gda pridemo k vam prosit za siromake.

Odbor za Zidanje Doma sv. Frančiška v Črensovcih.

Nedelska šola.

II. Što zna pridelati dobro blago?

Prvejšo nedelo je pojasnila naša nedelska šola kaj je blago. Julia je pridelavale šalato za plac, za trg, ona je pridelavala blago. Njena sestra, starinska Ana, je na svojoj njivici preskrbele sebe, svoje küre, svojega gučeka; ona je tudi mela šalato, ali samo za sebe i za svoje, ne pa za trg, zato njena šalata ne zasluži imena „blago“.

Julia je mogla meti prle kak drugi i vsikdar lepšo šalato kak drugi, ar inači ne mogla dobiti küpcov za svoje blago. Pa resan, tak smo povedali, gda so drugi s prsti ščipali vekši zeleni lističi zmed na gosto sejanov šalatom, je mela Julia že lepe glavice; sledi pa, kda so meli tudi drugi glavno šalato, je bio pridelek naše Jule vsikdar lepši, zato je mela Julia stalne i dobre küpce, njeno blago je dobro plačao trg.

Vse prav, ali komi se ma zahvaliti Julia za svoje vsikdar rano i lepo blago? Dobroj sreči? Ne, dragi pri-

jateo, dobra sreča sama lejko da tü pa tam kakše dobro i lepo blago, ali vsikdar ne.

Ne pravim, ka ravnotak, kak jaz opisujem je spravila Julia svojo čarobno palico, štera njoj je dala vsikdar rano i lepo blago, trdim pa, da na takši način, kakšega opišem jaz, si lejko spravijo comprnjaško palico tudi druge Jule i če njim je ne za zaspasnost, tudi naše Ane, Treze, Mariče...

Julia je služila pri pametnoj gospodinji v bližini mesta. Vert je skrbo za pole, za štale, ona za küre, za vrt. Vert se je skoro vsikdar tožo, da komaj spravi vküper peneze za potrebne izdatke, žena pa, štera je mela svoj lepo vrejen vrt, je bila s plačilom za svoje delo navadno zadovoljna, zato je sklenila Julia, da spozna tajnost svoje vertinje. Mela je odprte oči i dobro je znala nastavlati viüha. Vidla i zvedila je vse, kaj se okoli njene vertinje godi.

Vidla je, kak so meseca februara napravili gnojne, ali tople grede. Vidla je, kak so v toplo gredo sejali seme posebne vrste šalate. Pomagala je gospodinji pri tom opravili i dobro si je zamerka, kak morejo toplo gredo prezračiti, namakati, malo šalato presajati. Zamerkala si je kak je vertinja pripravila zemlo na prostom, kda i kak je sadila male rastlince, kak je gnojila, okapala, polevala. Obračala je knige i novine, štere popisüjejo kak se pridela prvovrstno šalato seme, na kratki povedano: včila se je. Več je znala od pridelavanja šalate kak njena sestra, zato je vüpala nasaditi celi plüg zemle s samov šalatom.

Dosta je znala, v tom se je skrivala njena tajinstvena moč. Mela je v glavi düševno šumo i ta šuma njoj je prinašala bogate interese. S tem smo že odgovorili na naše dnešnje pitanje, znamo, ka dobro blago pridelal on, što zná, što ma nekaj v glavi.

Težka reč, bi pravo navaden čitatec. Vsikdar to vüčenost, izobrazbo nam mečejo pod nos kak rešilno slamicu, čitüdi preprosti narod pozna dosta lüdi, šteri majo velke šole, pa itak skoro merjejo od gladi. Istina, tak je... Kak pa potem? Izobraženi človek nema najpotrebnejše, preprosti kmetič pa naj sili za izobrazbo? Tak je to, poštvani čtevci, ka je med izobrazbov i izobrazbov velka, jako velka razlika. Poznamo lüdi, šteri so se duga leta včili i od buhe do vüši, od miši do krokodila poznajo vse živali od zvünaj i od znotraj. Takši gospodje so tudi izobraženi, majo dosta v glavi, ali ta njuva izobrazba se samo te splača, če lejko na primer dobijo profesorsko mesto. Brez takšega mesta so bili vsi trüdi toga gospoda zobston. Pomislite, kaj bi pomagalo našoj Juli, če bi poznala zemlepis celoga sveta, ali če bi poznala vse zakone, šteri valajo za mlatilni mašin, če ona ne more biti profesora i ne mašinister. Kmet mej svojo izobrazbo, vüčiteo svojo, dühovnik svojo. Julia, če bi rada živela iz obdelavanja svojega plüga zemle, more poznati kak se ravna po vrtnarskoj vüčenosti, ar samo vrtnar, gredar lejko spravi zadosta dohodkov iz maloga falata zemle.

Teda:

On, što bi rad meo lepo i dobro blago pravočasno, naj se vči.

Nadale:

Naj si nabere takšo vüčenost, štera njemi je v hasek, s šterov zna kaj začnoti.

Lovec, če dobi dobro puško, je srečen. Dajte deteti nabito puško, napravi škodo sebi, ali svojim. Vüčenost je ravno takša, kak ta puška: v pravo roki, na pravom mestu blagoslov, na ne pravom — zagvišna nesreča. Kmet more meti kmečko izobrazbo. Kakša bi mogla biti takša kmetška izobrazba, od toga dugovanja bomo govorili prišestno nedelo.

— O.

Pisma naših z tujine

Versailles, Francija.

Velečastiti gospod!

Dragi dühovni pastir, za drago lepo vas prosim, pošlite mi Novine, M. List, M. Ogracek i kalendar Srca Jezušovoga za l. 1934. Potrebna sam tolažbe, znam, da me bota tolažila M. list i Marijikin Ogracek.

Nezmerno sam se razveselila, gda sam dobila z Pariza 1. štev. Novin i v njih preštela sv. Evangelium Luk. II. i gda sam v njih gornajšla, da se lejko v Parizi tudi slovenski spovem. Kak mi to veseli mlado srce! Sam potrebna spovedi, da mi že skoro dve leti preteče od zadnje spovedi i sam je potrebna. Naročnino celoletno pa plačajo moj lübleni oča, matere pa nemam že, ka mi v grobi spijo. Blaženo milostipuno novo leto želem vsem dühovnikom črensovske fare, svojim dragimi oči i vsem domačim, sestram i bratom, prijateljicam, poznancom i celoj črensovskoj fari.

Vučko Kata iz Sr. Bistrice.

Brouessy, Francija.

Cenjena Uprava „Novine“!

Vu prvih mojih vrstaj Vas pozdravljam in Vam želem srečno ino veselo novo leto. Posebno, kak mi je znamo, da so g. urednik „Novin“ betežni, v toj priliki njim želem obilno zdravje in srečno veselo in zdravo novo leto, da bi ešče nikelko veseli in zdravi let doživeli med nami. Jaz kak v tujini, sem že duže časa naročnik Vašega lista. Vam naznanjam, da sam Vam poslo na celo leto naročnino in Vas zednim prosim da se mi „Novine“ naj pošilajo na novi naslov, šteroga sem Vam ga napiso na obratnoj strani. Potem pa še primite moje tople pozdrave in tudi pozdravljam moje domačine v M. Soboti. Nadale vsakomi preporočam, da si naroči edino slovenski list Novine, zato, ka je samo te jedini list za naše delavstvo, ino ka je največ za „düševno“ vzgojo kak v našoj Slov. Krajini, taki v tujini.

Zdaj pa ostanem z Bogom in poštvivanjem. Naročnik „Novine“

Miholič Štefan z M. Sobote.

Ka napravi dobro čtenjé.

Otrüjen je prišo domo neki den trgovec i zapovedao ženi, naj njemi taki prinese obed. Žena ga je prosila, naj majcicenek počaka, včasih bo gotov i njemi je dala čteti za čas čakanja življenje svetov. To je pa lačnoga moža tak razkačilo, da je knigo od čemerov tresno natla, ženo pa skregao i oklao s špoticami, da se je vse kadilo. Žena je mirno vse požrla i šla, da hitrej pripravi obed. Mož je sram gratalo, zakaj je bio tak surov, žena vendar ne more znati, gda pride s potüvanja domo i če trbe prle obed kak navadno. Segno je po na tlej ležečo knigo i jo začeo čteti tam, gde je bila odprta. Odprla se je pa ravno pri življenji pokornice sv. egiptovske Marije. Čteo je od nje, razvüzdane osebe, ki je po dugoletnoj pokori postala velika svetnica. Düšnavešt ga je začala pečiti, ar je skrivao blago, štero so siromaki potrebuvali i njim je zatajo pa čakao ž njim tečas, dokeč ne dobo za njega krivični, odiraški dobiček. Žena je med tem že pripravila obed i ga je zvala k njemi. Počakaj — njej je odgovoro, naj to prečtem. S suznimi očmi se je žena zahvalila v sosednoj sobi za to spreobrnjenje i prosila dobroga Boga, naj dopuni svojo milost nad blodnov možinov düšov. Tisti, ki ponizne i potrplive vsikdar posluhne, je tudi njo posluhno. Trgovec ne samo, ka se je povrno na pravo pot, nego je na toj živo tak pobožno i popolno, da je prišet k svetcom. Častimo v njem svetoga Janoša Kolombino. — Širi dobro čtenje i boš širio ž njim svetniško življenje.

NEDELA.

2predpostna nedela ali sexagesima

Evangelijom sv. Ljuka VIII.

Vu onom vremeni: Gđa bi se vnožina velika vkup spravila, i z-Varašov bi šetivali k-Jezuši, pravo je po prilici: Vó je šo sejač sejač semen svoje; i gđa bi sejač, ništero je spadnolo kre poti, i zaklačeno je; i ptice nebeske so je pozobale, i drugo je spadnolo na pečino, i zidoče posejnolo je; ar je nej melo vlage. I drugo je spadnolo med trnje, i vkup zraščeno trnje zadavilo je nje. I drugo je spadnolo vu dobro zemlo; i zidoče stokrat teliko sada je prineslo. Eta govoreči, kričao je: ki ma vūha na poslušanje, naj posluša. Pitali so ga pa Vučenicke njegovi, kakša bi bila ta prilika? šterim je on pravo: Vam je dano znati skrivnost Kralstva Božega, drugim pa po prilikaj: naj vidoči ne vidijo, i poslušajoči ne razmijo. Jeste pa eta prilika: semen je rejč Boža. Šteri pa so kre poti, oni so so, ki poslušajo, potomtoga pride vrag, i vzeme rejč ž-njihovoga srca, naj se vervaioči ne zveličajo. A šteri na pečino, oni so, ki gđa čujejo, z radostjom gori primejo rejč, i tej korenja nemajo, šteri do časa verjejo i vu vrejnemni skušavanja odstopijo. Štero je pa med trnje spadnolo, oni so: ki so čili, i od skrbivosti, i bogastva, i sladnosti žitka idoč i zadavljajo se, i ne prinašajo sada. Štero je pa vu dobro zemlo spadnolo, oni so, šteri vu dobrom, i naj bogšem srci poslušajoči rejč obdržijo, i sád prinašajo vu trplivosti.

* * *

Sejač bože reči je Kristuš, ki je prinesel svoj boži navuk iz nebes, da ga poseja po sveti. Boži sejavec še dnesden seja svoje seme, svoj boži navuk potom svoje sv. Cerkve, potom svojih duhovnikov, ki glasijo navuk Kristušov po celom sveti, med vsa lüstva i narode... „Pojdite in včite vse narode... i oznanavljate evangelium vsakoj stvari...“

Seme je boža reč. Je to vseedno ali jo štem, ali čujem v predgi ali v krščanskem navuki ali vkašojščeč drugoj prilici. Predga je edna najmočnejša prilika za raznašanje i vsejanje bože reči. Ali moderni čas ma tisk za najvažnejše i najizdatnejše sredstvo, da poseja svoja semena med lüstva i narode, med celi svet... Če sveti služi to orodje imenitno, moramo tudi mi polagati veliko važnost ravno na tisk. O dobrom tiski smo že čuli imenitne reči poglavara sv. Očs samoga, pšpeke i druge imenitne peršone. Ali vse premalo nam ešče segajo v srce, v dušo, da bi se prav zavedali pomena in naloge, ali če ščete apoštol-ske naloge i evangelskoga pomena krščanskoga tiska!

Predga je i ostane glavno i prvo, da seja boži navuk. Ali sv. Cerkev porabla tudi vsamogoča moderna sredstva i pridobitve, da raznese boži navuk po celom sveti i ga zaseja v prazna i neobdelana pola poganstva i krščanstva. Zato si je dala gorpostaviti sv. Stolica edno najmodernejših „radioodajnih postaj“ v Vatikanu. I kak skrivnostno je bilo čuti pred 3 leti prvi pozdrav sv. Oče potom radija, kak prvo Glorija nad Betlehemom. Zato nabavla sv. Cerkev ladje, motore, aeroplane za misijonare, da vse služi božoj reči, da se ta poseja i prinese i rodi sad v velikom potrpljenji.

Vsi smo pozvani, da pomagamo, ka se boža reč seja i v čim obilnejšoj meri, na vse mogoče načine. Zato razmimo i zapopadimo namene i žele sv. Cerkve i njoj pomagajmo pri njenom deli.

Ne kadi.

Prepovedi zakonov.

Da je kajenje škodljivo, predvsem za mladino, so sprevidili vnoji državniki i njemi napravili visiki plot z zakoni, da ne bi moglo prek toga priti do gingavoga organizma mladine. V Severnoj Ameriki je 7 držav prepovedalo kajenje v starosti pod 21 leti, v 17 državaj pa celo v starosti pod 16 letami. Vsaki, ki to prepoved prelomi, se kaznuje i to ne samo kadilec, nego tudi tisti, ki da duhan kadilci. Ravnotak je v Australiji. V Canadi dobi trafikant mesec trpečo vozo, če da maloletnomi duhan. V Angliji, Norvegiji, Daniji i Švici se tudi zakonskim potom zabranjuje kajenje maloletnim.

Na Vogrskom je v starom časi tudi zakon prepovedavao kajenje, šteri pa dnes več nema valanosti. Pameten zakon se je etak glasio: „Odsehmao pa naj nišče ne vūpa več kaditi, ne gospod, ne kmet, ar če ga zgrabijo, gospod plača 12 forintov, kmet pa 6.

Obprvim tak, obdrugim tak i obtretjim tak, če ma peneze. Če pa nema penez, ga trikrat z botom namažejo. Če ga pa že šrtikrat zgrabijo, te ga na trgi (placi) na dereš potegnejo, naj je te že gospod, ali hlapec“.

Dereš se je zvala stolica, na štero so krivice potegnoli kre cerkve, ali pri župani, gđa je največ naroda gledala i so je „vračili“ od grehov i hūdobij z botom. I to vrstvo je navadno pomagalo. Tebi pa dragi mladenec, naj bo dereš tvoja trdna vola i lūbezen do Boga, komi na lūbo ne boš kadio, nego rajši daš za kajenje namenjeni krajcar v dobre namene.

Može.

Oča siromakov.

To je bio Friderik Ozanam, francoski profesor. Stariše so meli v Parizi trgovino, potem so se preselili v Milano v Italiji. Tū se je narodo Friderik dne 23. apr. 1813. L. 1816. so se preselili nazaj na Francosko v Lyon. Tū je Friderik izvršio osnovno šolo i gimnazijo pod vodstvom duhovnika Noirota, šteromi je celo življenje bio iz srca zahvalen za srečno rešitev pred verskov stiskov. Bog njemi je dao zvūnredno nadarjenost.

Gđa je dovršo vse šole, je postao profesor, star komaj 22. let. Ne da se popisati, kak so ga vsi poštili zavolo njegove vūčenosti i odlučno katoličanskoga osvedočenja. To dvoje je skrbno čuvao i gojio v srci. To dvoje ga je neprestano podžigalo, kak bi mogeo bližnjemi največ hasniti posebno pa siromaškim.

Že kak akademik v Parizi je osnovao „Akademski krožek“ za dijake z namenom, da bi se pri sestankih pogovarjali od istin katoličanske cerkvi. Največ predavanj je držao on sam. Dostakrat so prišli k predavanji versko brezbržni dijaki, samo zato, da bi čuli kak Ozanam govori. Ednok je ravno govorio z velikim navdušenjom kak katoličanska cerkev vsikdar pomaga potrebnim, gđa njemi eden v reč vujde rekoč: „Ozanam, vi jako lepe reči pripovedavate od davnih časov. V preminočih stoletjih je krščastvo zaistino napravilo prave čude, nego ka dnesden ma dobroga pokazati za človečanstvo? Tak tudi vi sami, ki se toliko ponašate, da ste katoličan, ka delate vi za siromake? Gde so dejanja, štera bi nam pokazala istino vere, k šteroj se potem mi naj spreobrnemo?“

Te oster i trdi ugovor je prešino Ozanamovo dušo z novim razsvetljenjom. Spoznao je, ka so za obrambo i razširjanje sv. vere ne zadošta lepi govori, nego dejanja morajo potrditi. Spoznao je, ka je sv. Vincenc Pavelski s svojimi milodari več brezvercov spreobrnio kak vūčeni predgar Bossuet. Tisti den se je v njegovom dobrom srci porodilo novi načrt dobrotelnosti.

Trbe pokazati nasprotnikom, si je mislo, ka ta krščanska dobrotelnost ešče zmerom žive. On to pokaže s svojim zgledom. Idoči od toga predavanja, se je vrino med dva svojiva dobrija prijatelja, jiva stisno vsakoga z ednov rokov i djao: Hodmo k siromakom! Drugi den včasi jima je razložo svoj načrt: „Zberimo se mi mladi katoličanci v edno društvo lūbavi i smilenja. S tem dosegnemo dvoje: občuvati bomo svojo vero i odprli oči brezvercom, gđa do vidili dobrotelni sad krščanstva.“

K tem trem so se pridružili ešče štirje drugi. Šli so k ravnatelju novin „Tribune catholique“, g. Bailly-ji i njemi razodeli načrt. On jih navdušuje i celo sprejme predsedništvo. Ob priliki pove župniki Olivieriji. G. župnik je pa ne bio za ta načrt, čiravno se njemi je jako dopadnola miseo. Bojao se je, ka mladi dečki ne bi hitro vse povrgli, ka so s takšim navdušenjom sklenili. Priporočao je, naj se rajši odločijo za razlaganje katekizma zapuščenjoj deci. Nego Ozanam je ne odstopio od svojega načrta. Dogovorili so se, ka začnejo obiskavati siromake v njihovom stanovanji. Dva od njih včasi zgrabita vsaki edno poleno drv pri peči i skrito pod kaputom odneseta ednoj siromaškoj družini. To je bi prvi pohod k siromakom. (Dale)

POLITIČNI PREGLED.

Jugoslavija. Po zagrebškoj konferenci Male Zveze je zvedo svet, da so vse tri države zložne i v gospodarskom i političnom pitanji. Državni mej si ne damo od nikoga popravlati, ar smo je z velikimi žrtvami stvorili. Vsakomi pa pomagamo, ki se nam z dobrim namenom približava. — V kratkom se odprejo parlamentarne seje v Beogradi. — Dela se na novom proračuni, šteri de pa višiji, kak je doz-daj bio, 500 milijon dinarov. Kak se teh 500 milijonar pokrije, ne znati. Nesrečna miseo bi bila, če bi poslanci zglasali povekšanje dače, štero itak že ne zmoro človek. Najednostavejše bi bilo vse nepotrebne uradnike, šteri so v zadnjih treh letaj bili sprejeti, odpustiti i vpokojene, ki so še zmožni dela, znova postaviti v službo. V zadnjih treh letaj je stopilo v državno službo 16 jezera uradnikov, i samo lani devetjetero. Teh i vpokojencov plače povekšavajo naš državni proračun.

Nova vlada. Dr. Milan Srškić je z celov vladov odstopo. Ostavko vlade je krao sprejeo i sestavo nove vlade poveo Uzunović Mikloši, nar. poslanci, ki je svoj čas bio minister za agrar i dovalo, da so se naši domaćini lejko naselili na veleposestniškoj zemli. Nj. Vel. kralj Aleksander I. je g. Uzunović dao pooblastilo, da sestavi novo vladu, v šteroj so sledeči gg. ministri: predsednik ministerskoga sveta Uzunović Nikola, minister za zvūnešnju politiko Jevtič Bogoljub, minister za notrašnju politiko Lazič Živojin, minister za vojno i mornarico armijski general Stojanović Dragomir, minister za finance dr. Djordjevič Milorad, minister za pravosodje Maksimović Božidar, minister za prosvete dr. Šumenković Ilija, minister za trgo-

vino i industrijo Demetrovič Jurij, minister za socialno politiko i narodno zdravje Pucelj Ivan, minister za zgradbo dr. Srkulj Stjepan, minister za telovno vzgojo naroda dr. Hanžek Lavoslav, minister brez portfelja dr. Andjeiovič Grgur, minister brez portfelja dr. Kojić Dragutin, minister brez portfelja dr. Karamehmedović Hamdija, minister brez portfelja dr. Kramer Albert.

Austrija. Austrijska republika je vložila pritožbo pri nemškoj vladi v Berlini proti hujskariji, ki žali njeno neodvisnost. Nemci v radio-ji sramotijo Austrijo, bombe pošilajo prek meje, smešijo austrijske državne voditele i organizirajo vstajo proti neodvisnosti njenoj. Proti vsemi tomi se je pritožila Austrija. Celi svet odobrava junaško obrambo te male države. Če Nemčija ne da zadovolivoga odgovora, pride zadeva pred Društvo narodov.

Bolgarski kraljevski par v Romuniji. Krao Boris i kralica Jovana sta obiskala bolgarskoga kralja i se mudila v prijaznoj Romuniji štiri dni, gđe sta bila prisrčno sprejetiva. Obiski pripisujujejo veliki politični uspeh pa zbližanje dve sosednih držav.

Balkanski pakt, to je pogodba, ka se balkanske države nedo napadale, nego podpirale, bo v kratkom podpisane. Bolgarija ešče ne pristopila.

Glasanje v Possarji. Possarje se pravi tista krajina Nemčije, štero je ta zgubila po mirovnih pogodbaj na dobo 15 let. To pa zato, naj se z rūd, štere so tū, bar deloma povrne škoda, štero so Nemci drugim narodom napravili v boji. Društvo narodov je sklenilo, da k leti meseca januara de narod Possarja glasao, če šče biti nazaj pod Nemčijo, ali rajši pod Francijo. — **Francija.** Vlada je mogla odstopiti zavolo velikih nemirov.

SLOVENSKA KRAJINA.

Upravnik Novin mrtev.

Naši listi so zgubili vernoga pomočnika v pokojnom Edšidit Janoš, koga je dober Bog 28. t. m. v Soboti k sebi pozvao, da njemi plača trude, štere je meo pri razširjavanji dobrih listov. Pokojni je bio dober krščenik, ki je redno opravljao svoje verske dužnosti i z celim srcem viso na naših listaj, šterim je želo bogato žetvo, za štero je tudi posveto vse svoje moči, da bi jo dosegno. Verem i zanesliv je bio popolnoma, kakših je malo najti. Red je napravio pri hiši, lepo je spelavao vse posle. Izobrazbo je meo bogato. Brez posebnih šol je vu znanošti prekoso neednoga šolanoga. To pa zavolo vnogoga čtenja. Dosta i rad je čteo. Popolnoma je obvladao poleg slovenske materne reči nemščino i vo-grščino pa znao nekaj tudi talijanski. Bio je vōvučen stolar i to jako prilichen. Delao je v tišinskoj i črensovsko cerkev tudi. Vmro je pobožno z Jezušovim imenom na vūstaj. Naj počiva v miri dobra duša. Molimo za njega! On pa naj prosi za razširjenje naših domačih listov, štere je tak rad meo sveto Družino. Veliki šereg zahvalnih sprevednikov ga je 29. jan. sprevedo na sobočko pokopališče, gđe čaka blaženo goristanjenje. Naj počiva v miru.

Tretjeredniški kongres v Črensovcih. Vršo se je 28. jan. v Našem Domi. Prišlo je vkup 250 tretjerednikov i tretjerednic, ki so ednoglasno zvolili Gerič Štefana iz M. Polane za 2. preglednika računov. Predsednik je najprle pozdravo zbrane, predvsem č. gg. Zadravec Matjaša, plivanoši i Bejek Ivana, kaplana. Te drugi gospod so vodili zapisnik. Gospod župnik Zadravec so v lepom govori razložili dužnost lūbezni do siromakov. Pravili so: *To lūbezen Bog zapovedava i jo posebno plačuje.* Ki siromaki da, Jezusi da i na največše interese posodi samomi Bogi. Tak glasi sam Bog. V svojem lepom govori so omenili zgled sv. Vincencija Pavelskoga, ki je 12 milijon frankov nabralo i razdelo med siromake. To je dejanska lūbezen do siromakov. Svoj govor so zaključili z opominom staroga Tobiasa do mladoga: Sinek siromaki rad daj! Če dosta maš, dosta daj, če malo

maš i to malo daj rad! Zatem je predsednik dao poročilo od lanskijh darov na Dom sv. Frančiška. Brez nabiranja se je poklonilo okroglo 13 jezera dinarov. Omeno je tudi, keliko siromakov je podpro odbor i keliko jezer v te namen razdelo. Nazadnje je kongres skleno, da pošle nabiratele i nabiratelice po celoj Slovenije, da dom za naše siromake kem prle pride pod streho.

Volitev odbora v Marijino družbi v Črensovcih. Jan. 21. se je vršila volitev po navuki, v segeštiji. Zvolo se je znova stari odbor, ki de vodo družbo samo edno leto, ar je dve leti že bio na vodstvi. Za edno leto se bodo predpisane volitve vršile, štere se morajo vsako tretje leto vršiti. Zdajšnje so bile samo začasne i poskusne volitve. Na sestanki je voditeo Mar. Družbe, preč. g. Zadravec M. plivanoš predlagao družbi dve reči. Prva, da bi si družbenice poskrbele belo obleko i drugo, da bi si kupile zastavo. Družbenice so vu večini oba predloga odbile mirno, pošteno, kak se dostaja pred duhovnim voditelom iz dvojega razloga: 1) ar pravila ne predpišejo niti beloga obleča, niti zastave i so kotrige brez obojega lejko dobre Marijine hčerke, ž njima pa tudi lejko slabe; i 2) ar je siromaštvo tak veliko, da se dostakrat niti dinar ne zmoro pri hiši na sol. Na to so njim g. voditeo ponudili podporo na zastavo v tistih penezaj, štere so dekle nabrale po fari za dveri, ki bi se v cerkvi postavile zato, ka ne bi tak strašno vleklo v njej. Družbenice so izjavile, da so farniki te peneze samo za dveri darovali i rajši odstopijo iz Mar. družbe, kak bi si pa po nepotrebnom stroške delale z belim gvan-tom i zastavov, pa da bi farnikov penez, ki je dani v drugi namen, za svojo družbo potrošile. To bi rodilo zburkanje vu fari, šteroga naj nas čuva Bog. Gospod voditeo so vzeli na znanje odgovor družbenic. Družbenice so njim pa zahvalne, ka so njim smele kak svojemi oči vse svoje težave odkrito povedati. Ta družinska odkritosrčnost je najboljši porok i jamstvo, da bo Marijina družba v Črensovcih, napredovala, rasla i zrasla v pravo Marijino družino. — *Družbenice.*

Na podporo Novin nam je poslao Gonza Anton iz Benice 10 D. Bog povrni.

„Kalendarje se po baotoj odavajo, mi je pa ne dobimo“, so se pritožili v ednem mestu poleg Sobote naročniki. V baotoj so se odavali i se odavlejo kalendarje, ali, žali Bog, ne naši. Mi smo jezere na njih zgubili lani i letos, ar so kesno prišli. A krivi ne smo mi.

Zaduženi kmetje pazite na to! Zakon od zaštite kmeta določi, da majo pravico do znižanih obresti i do 12 letnoga odplačila starih dugov samo tisti dužnjice, ki dokažejo pri peneznih zavodaj, to je bankaj i posojilnicaj, 1) da so se bavili te, gda so posojilo vzeli, samo s kmetijstvom, 2) da njihova vrednost ne presega te brez šum i pašnikov 75 hektarov i 3) da je bila podloga za dačo na zemlo višja, kak pa podloga za druge dače. To so dužni predvsem potrditi tisti, ki so se bavili poleg poledelstva z trštvom ali bili gde v kakšoj službi. Dobro pa bo vsakom dužnik se včas zglasiti, kak to prečete v posojilnicaj i opitati, jeli posojilnica žele od njega više povedano svedočanstvo, ali ne. Da ste vi dužni dokazati, ka ste kmetjski ljudje, ne pa penezni zavodi.

„Dobropolje in okolica“. Dobrodelno društvo „Varstvo“ v Ljubljani je pod tem naslovom izdalo I. zvezek zbirke narodnih pesmi, ki jih je zbral ino harmoniziral znani nabiralec nar. pesmi Franc Kramar. Celotna zbirka bo izišla v 3 zvezkaj, vsaki bo obsegao okoli 40 pesmi. Prvi zvezek obsega cerkvene ino nabožne, sledile bodo prigodnice, kolednice, vojaške, posmrtnice itd. Drugi i tretji zvezek sledita eden za drugim. Pesmi so prirejane največ za mešani zbor, nekaj jih je tudi za ženski ali moški zbor, kak vsebina to zahteva. Harmonija pesmi je priprosta, vmerjena v smisli priprostitih pesmi samih, mera je vse-skozi dobro zadeta; pri vsakoj pesmi je označeno, kje je zapisana in što jo je spevao. Vmes je tu pa tam vpleteno dobro zrno od pomena posameznih reči, o šeg i oseb. Vsebinska je povsod popolna, ve obsegajo neštete pesmi 15 do 20 kitic. Pesmi moramo priporočati vsakom, ki ma smiseo za ljudsko popevko, mimo njih pa ne bo smeo nieden etnograf, nieden glasbenik i nieden pesnik, ki se bo šteo približati duši naroda. Naj bi ta nova, lokalno zaokrožena, sistematično vrejena zbirka včas sfilila taru, odkec je zbrana — med naš narod! Cena zvezki je 10 Din, po pošti 1 Din. več. Što naroči i naprej plača vse tri zvezke, je dobi za 25 Din. Naročila sprejema Dobrodelno društvo „Varstvo“ v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 17.

Dar delavca. Horvat Alojz iz Francije nam je poslal 30 Din. za siromake na Dom sv. Frančiška, pa 12 Din. dopore na naše liste, polovico na Novine i polovico na M. List. — Bog povrni.

Naši listi na Polskom. „Poljsko-jugoslawanskie Stowarzyszenie“ je razstavilo v Toruni na Polskom vse slovenske liste. Pozvani smo bili tudi mi. Naše Novine, z M. Listom i Mar. Ogracekom so dobile na toj lepoj razstavi tudi častno mesto.

Večerja strelska družine v Črensovcih. Črensovska strelska dru-

žina je priredila za svoje kotrige i za neštete pozvane goste večerjo v gostilni Bauer Šamuela 21. januara. Večerja je bila družinska. Najpre so licitirali na kokota, torte, sladkarijo, ka je zbudilo dosta smeha. Pri večerji je Bauerova gostilna podvorila gostom, ki so napunili vse sobe, z dobrov pijačom i jestvinov. Ne pišemo te vrstice zato, kak da bi šteli delati propagando za pojedine v toj sukešini, nego samo zato, da pokažemo na nekaj razveselivoga i na nekaj nerazveselivoga. Razveselivo pri večerji je bilo to, ka so se zbrali pri njej nasprotniki zadnjih občinskih volitev. I ne samo zbrali, nego tudi v slogi i miri bili vkup dugši čas. To je prav. Vse se mora pozabiti, ka je bilo, i vse mora združiti lubezen, ki sloni na pravici. Gde sta pa pravica i lubezen, združeni, tam je Bog doma. Če je pa Bog z nami, što nam more kaj? A ta složnost ne trpela stalno. Po polnoči so se razvežuvati, ali bole povedano vpletati začeli jeziki i sta nastali pali dve stranki. Kak gda dva kokota v ednoj kūrjoj družini si bršita škrample, šinjeke nategujeta i čakata, gda bi vkupdarila i se skrvarila, a jiva vertinja z meklov razžene, ravnotak sta si stala tu naproti dva stariva tabora, samo ka ne trbelo mekle, nego zmagala je pamet i prevdarnost, štera je zabranila spopad. Če so se pa gde v drugoj krčmi bili, ne spada sem. — Navzoči.

Če mate krumpke i grah k odaji! Gospodarska zadruga v Črensovcih je dobila ponudbo, da v Zagreb lejk oda tri vagon belih, z rokov nabranih krumplov i eden vagon mešanoga graha. Gde bi se bar eden vagon najšeo toga tu navedenoga blaga, naj se to taki javi z cenov, štera se prosi, v Črensovc zadrugi. Javite zadrugi tudi, počem date hajdino, píso kukorico i drugo zrnje, ar to piža veletrgovina.

Po državi.

Grozna železniška nesreča se je zgodila pri Krškom pred Zagrebom. Hūdobni ljudje so nalekli peklenski stroj v brzovlak, šteri je eksplodiral i vužgao dva vagona. Trije potniki so zgoreli, 9 jih je ranjenih. Petovar Lovro, narodni poslanec si je tak rešo življenje, ka je skoz okno skočo vō. Bombe so bile nalečene v Austriji vu vagon. Dva potnika, šteriva sta zgorela, sta bila iz Beča, eden pa z Hrastnika, naš državlan.

Občinske volitve so iz večih volišč prišle pred upravno sodišče v Celji. To je po zakoni tožbam ali vgodilo, ali je pa te odbilo. Vgodilo je na priliko pritožbi v sosednih Križovcih poleg Lotmerka, gde bodo znova občinske volitve. Pritožbo proti črensovskim volitvam je pa sodišče zavrnolo. Ob priliki objavimo te sodni sklep.

Krivi stodinarski so se začeli kotati po državi. Spoznajo se tak, da je štampano gor „Čdam uprave“, biti bi pa moglo „Član uprave“. Potem

no starejši. „Ali jaz?“ G. Tresch nato: „Ti, — ti boš šo ž njim na svatbo. Jaz tudi lahko idem?“ „Ja“, je odgovor Leopold, „ti i Lein“. „A što šče?“ je pitao župan. „I šče nekelko drugih“, je odvno dečko, „ali jaj vam, vrh je visiki“. — „Ne bojim se tvojih groženj“, je odgovoro g. Tresch. Dečka sta o nameravanoj poti ne mogla nikaj znati; to je znao samo šatan, šteri je spravo dečka v čemere i v zamišlenost, ne pa znao skriti svoje hūdobijske.

Den odhoda se je približao. G. župnika Brey i Lien, kak tudi g. Lachemann, Brobeck i Tresch so sprevali Leopolda. Te je pa komaj po dugšem zadržavanji stopo v vlak. V Mülhauseni je pristopilo šče nekelko gospodov, šteri so šli ravno za istim cilom. To so bili: g. Loetsch, provincijal marijanskih bratov, g. Klein, načelnik postaje v Colmari i g. Weber, cemešter pri stolnici v Strassburgi.

Med potjov je bio Leopold miren, čudivao se je prelepim krajom, jezerom i gorám, jó i pio kak drugi. Drugi den po prihodi v Einsiedeln,

so bole rdečkasti i slika je slabejša na njih, kak na pravih Pazite, ki je mate.

V Sarajevi je vmoro 77 letnoga polskoga grofa Dedušičkoga njegov sluga za 120 Din. Neverno držinče je mislilo, da ma grof dosta penez i ga osmrtilo.

Od naših v tujini.

S. Bethlehem Pa. Tri slovenske dekle je povozo avtomobil. Casar Josefina je mrtva, Šmit Treza i Kelemen Ana sta pa lejko ranjive. — V evangeličanskoj slovenskoj dvorani so odrašeni Slovenje nastopili v dvojoi slovenskoj igri, v katoličanskoj cerkvenoi dvorani pa šolska deca k bojiči. Obe igri sta se posrečile i meže obilno obiskovalcov. — V angleščini pisanoga novoga industrijalnoga lista „The Industrial“ vrednik je Slovenec, Vaš Alojz. — Peček Ernest, Slovenec, je primaš ciganske bande, štera nastopa v radio-i v Allentowni. — Bobič Esther, Slovenka, je nastopila v večih amerikanskih klubaj kak igralka z akrobatnimi plesi. — Z posebnim cerkvenim dovoljenjem se je v cerkvi sv. Jožefa služila polnočnica na božič. Narod je cerkev do zadnjega koticika napuno. Postavljena božična dreva so cerkev šče posebno olepšala. (Am. Slov. Glas.)

Po katoličanskem sveti.

Za svetico je priglašena Sv. Ivana Autida Konrat, Francozinja, smilena sestra, ki je s svojov lubeznostjov za vremena grozne francuske revolucije jezerim i jezerim pomagala. Jan. 14. letošnjega leta je osemjezero devic vsmiljenk njenoga reda bilo v Rimi v cerkvi sv. Petra, iz 1230 samostanov, gda se je slovesnost štetja k svetici vršila. Kotrig ma te red smilenosti 125 jezero, štere mrlzomi človečemi srci kažejo i delijo toplo Kristušovo lubezen. V Franciji, gde je milijone znoro Stavinsky, kak smo pred kratkim šteli, žive teliko pobožnih duš, da se za 200 oseb, ki so vmrli na glasi svetosti, prosi čast oltara.

Koliko luteranov se je povr-nolo v Angliji na katoličansko vero? Leta 1930-ga 11980, leta 1931-ga 12152, l. 1932-ga pa 12372. Vsako leto več. V treh letaj je katoličanska Maticerkv nazaj dobila v Angliji 36504 svoje zgublene dece. V Angliji je zdaj že okroglo tri milijone katoličancov. Novinar Boyle, ki ma dva brata farara, je zdaj postao katoličan.

Katoličansko gledališče so odprli v Parizi G. Leclos, P. Dumaine i G. Golin. To bo samo takšne igre napredavalo, šterih vsebina ne žali Jezušove vere. Nad vse hvalevredna i prepotrebna nastava.

Katoličanski admiral na Japonskom, Jamamoto je mrtev. Pogan je bio i boža milost ga je pripelala v Jezušov cerkev. Njegov poganski casar je je nateliko cenio, da ga je kak zastopnika svoje države poslal v Versailles na mirovna pogajanja po boji. Tu se je spoznao z nuncijom Ceretijem i postala sta si najbolšiva prij-

so se šli gospodje v kloster oglasit. Bilo njim je naznanjeno, naj z malim pridom od devetoi vōri v določeno dvorano, gde jih bo pater exorcist že čakao, to je redovnik, ki de izganjao vraga.

Malo pred določenov vūrov so se gospodje napotili proti klostri. Ali Leopold se je brano z vsov silov. G. Lachemann ga je na to zgrabo i ga neseo v dvorano, gde jih je pater Hjerionim Hecht že čakao. Zdaj je začno obsedenoga na vse mogoče načine spitavati, ne pa dobo od njega nikšega odgovora. Potom je začno z molitvami, štere so za izgon predpisane. Pri teh je začno dečko kričati i rjiliti. Ar je exorcist nikaj ne dosego, je proso gospode, naj bi odvečara včas nazaj prišli. Gda so pozvani ob določenoj vōri znova prišli, je položo pater dečki štolo okoli šinjeka i molo nad njim. Obsedeni se je toga na telko brano, da so ga štirje gospodje komaj ladali. Potom se je vrgeo na tla i obležao kak mrtev, za nikelko minut pa je skočo vujškar i šteo zbežati, ali zadržali so ga.

tela. Kat. akcije za mladino je bio predsednik, štera ga visoko častila. Kak goreči katoličanec je v velkoj meri potrdio delo kat. misijonarov, da so želi uspehe z spreobračanjem pogonov.

Zvonili so, da je vse brnelo na Španjolskom božične svetke. Prle, gda so bili protivniki vere na vladi, so branili zvonjenje po cerkvaj. A zdaj, da je krščansko ljudstvo zmagalo, je od radosti zvonilo po celoj Španiji i molilo, brezverci so pa z zobmi škripali.

Okoli po sveti.

Za združitev luteranske vere z katoličanskov je v celom svojem življenji z cele moči delao lord (grof) Halifax, Anglež. Zdaj je vmro v 94 leti starosti na zvunaj kak luteran (anglikan), v duhi pa kak sin katoličanske. Cerkev, štere je tak vroče lūbo i k šteroj bi rad nazaj pripelao celi angleški narod. Po njegovoj gorečoj delavnosti so sprejeli luteranje v Angliji vnogo od katoličancov, kak sv. mešo, spoved i druge obrede, naj samo bliže pridejo k Kristuši nazaj. Samo ka meša je nevalana pri njih, ar njihovi pūšpecje nemajo oblasti mešnike posvečuvati, ki bi lejko spremenili krūh i vino v Kristušovo telo i krv.

Kaštiga za nepokornost. Rakič Ljubomir oča v Bosanskom Čamci je 20 let staromi sini prepovedao, naj ne hodi na Savo se v čuni vozit. Sin ga je ne bogao. Oča njemi je v čemeraj zakričao: „Bog daj, da bi ta tvoja pot na Savo, bila zadnja“. I tak se je zgodelo. Čun je prišo preblūzi k parniki (hajovi), se prevrno i nebogavni sin je prišo pod ladjo, štere vijak (šraf) ga je vkup združgao.

V Nemčiji se vrši veliko preganjanje duhovništva. Duhovniki vršijo samo svojo dužnost, gda razlagajo na glasijo Kristušovo vero, kak jo je on včio. To se pa ne vidi Hitlerovcom, ki so znajšli neko staro nemško pogansko vero. Zato pa duhovnike v voze mečejo na duge mesece. Narod je tak razkačen, ka je šteo sodno dvorano razvrčiti. Mladina pa se proti prepovedi zbira v procesije i vadlūje svojo krščansko vero.

Vmorjeniva sta dva kitajskiva misijonara, dva so pa komunisti odegнали s sebov. Ednoga zmed zgublenima, frančiškana Tradua Alberta so verniki rešili z rok komunistov.

Kratki glasi. Lani se je odselilo 60 jezero Židovov v Palestino. Vsaki izseljenec je meo okroglo dvestojezer dinarov. — V New-Jorki, v Ameriki je dva mijijona Židovov. Penez, štam, zrnje i obleka, vse je v njihovih rokaj. Kak ti židovski bogatašje pišejo v svoje novine, tak se ravnajo milijoni po Ameriki, za Amerikov pa v drugih državaj. Gda so meli Rusi boj z Japonci, so te Židovske novine podpirale Japonce i za njimi je šla cela Amerika. Kak so boljševiki prišli na vlado v Rusiji, šterih vodilni možje so bili Židovje, so newjorške židovske novine tajile, da bi se v Rusiji godile tiste grozote, za štere je celi svet znao. Teiste židovske novine so tudi pripravljale pot, da je Amerika priznala Rusijo i ž njov pogodbo sklenola. — V Franciji so ešče zmerom velike demonstracije zavolo židovskoga vkanlivca Stavinskoga i to ne samo v Parizi, nego tudi po celoj deželi. En del vlade je očrnen, da se je dao odkupiti. Celo deca napada policijo, gda ta nastopa proti demonstrantom. Grozno zburkanje je nastalo v državi, gda se je zvedilo, ka je zgublenih na sodniji 1200 aktov, iz šterih bi se dalo posvedočiti, što so krivci.

Proda se v Ljutemeru eno nadstropna hiša, zidana leta 1929. obstoječa iz dveh dvosobnih in dveh enosobnih stanovanj s pritlikino. Taista stoji ob bavinovinski cesti. Zraven je še travnik, odnosno dvorišče, ki meri 7 a 37 kv. m. Cena in drugi pogoji se zvedo na županstvu mestne občine Ljutomer.

Odam v V. Polani pol orala zemle posejane z pšenice. Zemlja je prvorazredna na „Dugih njivaj“. Hozjan Ignac, Velika Polana št. 107.

P. Sutter :

Šatan v Illfurti.

Istinska zgodba.

Zgled obsedenja dveh dečkov od hūdobnoga duha v našoj dobi.

Prestavo iz češčine Alojzij Nemec.

X. Na romarskoj poti v Einsiedeln.

V maji 1868. sta bila dečka posebno božniva i stalno puniva besnost. Gosto sta gučala tak grde i nespodobne reči, da sta si g. župan Tresch i g. Brobeck zgučala, da ta končibar z Leopoldom šla v Marija Einsiedeln, da bi na tom milostnom krajaj mogo zednim biti izvršeni tudi izgon šatana. Zvūn teva dva gospoda nišče v celom Illfurti nikaj ne znao od toga nakanenja.

Den kesnej je že Leopold pravo Treschi: „Ti i Lien (župnik iz Orschweilera, prijateo i rojak župnika Brea) me ščete odpelati ta za brege. To mi nikak ne povoli. Ka? Tam najsi odeberem? (misli na kloster v Einsiedeln). Nikdar! nikdar!

Tu se je oglaso mlajši: „Oženiti se ščem!“ — „Ja, speklom“, je odv-

Službena naznanila.

Pravilnik za izvrševanje dimnikarskega obrta.

§ 1.

Zaradi javne požarne varnosti se morajo vse kurilne naprave ometati po predpisih tega pravilnika.

§ 2.

(1) Kolikor ni s tem pravilnikom drugače določeno, se vse kurilne naprave in dimni odvodi ometajo v mestih, trgih in občinah, za katere je uporabljati I. del gradbenega zakona ter v rudniških krajih vsak mesec, v vseh drugih krajih pa vsaka dva meseca. Neglede na kraj pa se ometajo

a) kurilne naprave, vstevši centralne kurilne naprave, v večjih gostiščih, pekarnah in zavodih, vobče v onih podjetjih ali javnih zgradbah, kjer se stalno mnogo kuri, vsakih 14 dni, po potrebi pa tudi vsakih 8 dni;

b) plinske kurilne naprave, parni kotli in njih dimni odvodi ter tovarniški dimniki vsake tri mesece;

c) odprta ognjišča in odprti dimniki vsake tri mesece, vendar sme pristojno obče upravno oblastvo na predlog požarno-policijske komisije in po zaslišanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo odrediti tudi drugačen rok za kraje, kjer tako pogosto ometanje ni potrebno.

(2) Ti ometalni roki veljajo samo, kadar se kurilne naprave stalno uporabljajo.

(3) V krajih, koder je bilo po veljavnih določilih ali po običaju ometanje še pogostejše, sme pristojno obče upravno oblastvo I. stopnje po zaslišanju pristojnih občinskih uprav in združbe dimnikarjev odrediti, da ostanejo dosedanja ometalni roki v veljavi.

§ 3.

Kurilne naprave v opekarnah in sličnih sezonskih obratih se ometajo po dogovoru, a vsaj enkrat na leto. Po dogovoru se ometajo tudi stanovanjske lončene peči.

§ 4.

(1) Vse kurilne naprave in dimne odvode sme ometati samo upravičeni dimnikar, ki mora opravljati dimnikarske posle osebno in je za delo osebno odgovoren. Če dela ne opravlja osebno, mora postaviti poslovodjo po zakonu. Dimnikar, odnosno poslovodja je odgovoren tudi za delo pomožnega osebja, ki ga uporablja.

(2) Gorišče in dimne odvode je omesti tako, da se morejo za določen čas redno in zlasti požarno varno uporabljati. Zato mora dimnikar vselej pri ometanju skrbno pregledati kurilno napravo, pa tudi pred uporabo nove ali predelane zgradbe preiskati, če so gorišča in dimni odvodi redno izvedeni. Na morebitne nedostatke mora dimnikar opozoriti hišnega posestnika, odnosno najemnika; če bi se nedostatek ne odstranil, je to javiti pristojni občinski upravi.

§ 5.

(1) Dan in uro ometanja je dimnikar dolžan pravočasno razglasiti na krajevno običajni način. Če pa se ometanje vrši vsak mesec ali še pogostejše, se mora dimnikar dogovoriti s hišnim posestnikom, odnosno najemnikom o stalnem, koledarsko določenem dnevu in uri ometanja.

(2) Dimnikarju se ne sme braniti, da ob določenem času ometa, niti se ne sme pri delu ovirati. Ta pa je dolžan, da delo izvrši hitro, kar najsmotnejše in brez okvare prostorov.

§ 6.

(1) Izvrševanje dinakarskega obrta sme ban po prosti presoji glede na občne koristi in po zaslišanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo ter dimnikarske združbe omejiti na ometalne okoliše za posamezna upravna področja, njih dele ali za več upravnih področij skupaj.

(2) Posledica take razmejitve je, da smejo v vsakem ometalnem okolišu izvrševati obrt samo tisti dimnikarji, ki imajo tam določen sedež obrta. Samo ob nevarnosti požara smejo izjemoma opravljati posel tudi v drugih okoliših.

(3) Ban sme na način, označen v odstavku prvem tega paragrafa, tudi izpremeniti ali odpraviti omejitev na

ometalne okoliše, ne da bi zaradi tega prizadeti imeli pravico do kake odškodnine.

§ 7.

(1) Dovolila za izpraznjene dimnikarske okoliše se izdajajo samo po javnem natečaju (konkurzu) kiga mora razpisati prvo-stopno obče upravno oblastvo v 15 dneh od dne, ko je postal okoliš prost.

(2) Dovolilo se izda prvenstveno onemu, ki je poleg strokovne izobrazbe i zanesljivo-sti dokazal najdaljšo nepretrgano zaposlitev. Vojni invalidi in pomočniki, ki so pri delu postali invalidi, imajo prvenstvo pred vsemi prosilci, če znaša njih čas zaposlitve ostalih prosilcev. Med invalidi ima prednost oni, čigar invalidnost je večja.

(3) Čas, prebit na samostojnem delu v svojstvu dimnikarskega mojstra, se šteje kot čas zaposlitve. (Dale)

Zaščitenim dolžnikom—kmetom.

Podpisani denarni zavodi v M. Soboti pozivajo vse one kmete, ki so zadolženi pri njih in mislijo, da imajo pravico do zaščite po uredbi o zaščiti kmeta z dne 22. novembra 1933. da do 10. februarja t. l. predložijo svojim denarnim zavodom dokaz, da so zaščiteni. To je potrebno zaradi tega, ker morajo denarni zavodi z dnem 23. novembra 1933 zaključiti račune zaščitenih kmetov in jih od tega dne dalje voditi po določenih uredbe. Seveda velja ta poziv samo za one dolžnike-kmete, ki tega niso še uredili s svojimi denarnimi zavodi. Dokler prizadeji dolžniki ne dokažejo denarnim zavodom pravice do zaščite, jim ne morejo zavodi nuditi ugodnosti po uredbi. Dokazi o pravici do zaščite morajo biti verodostojni in resnični. Neresnične podatke lahko smatrajo denarni zavodi za poskus prevare, ki je kazniv.

Po določenih uredbe morajo dolžniki denarnim zavodom predložiti dokaze, da so ob času zadolžitve 1) sami ali s člani svoje rodbine obdelovali zemljo, 2) da njihova posestva tedaj niso presegala 75 ha obdelane zemlje (njiv, travnikov, vrtov, vinogradov, torej brez gozdov in pašnikov), 3) da je bila tedaj njihova davčna podlaga ali katastralni čisti donos za odmero zemljarine višja kakor pa podlaga za odmero drugih neposrednih davkov.

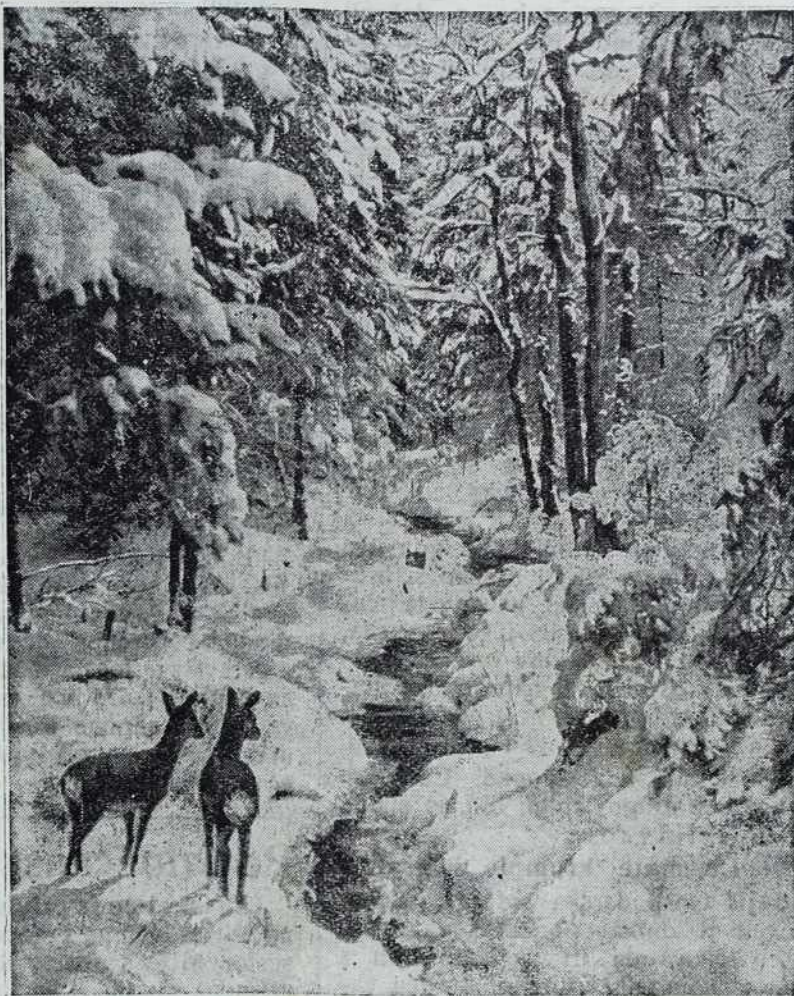
Uredba sicer določa, da izdaja gori omenjene dokaze županstvo, vendar navadno potrdilo županstva ne zadostuje, ker ne nudi dokaza, saj dokaznih pripomočkov županstva v večini slučajev sama nimajo. Zato naj dolžniki preskrbe pri davčnih upravah številčne podatke o davčnih podlagi za davke, ki so jih plačevali ob času zadolžitve in jih predložijo denarnim zavodom osebno ali po pošti. Točne podatke županstva morajo torej predložiti poglavitno le oni, ki so se poleg kmetijstva bavili še s kakim drugim poslom.

Prekmurska Banka d. d.
prej: Muraszombati Takarékpénztár v M. Soboti
Kmečka posojilnica r. z. o. z. Kreditna Banka d. d.
v M. Soboti v M. Soboti
Občinska hranilnica Prekmurska posojilnica r. z. o. z.
v M. Soboti v M. Soboti

ZDRAVSTVO.

Dober recept za slab želodec.

Francoski zdravnik priporoča sledeče vrstovo za slabe želodce v lista „La Nature“ (Narava): Razreži

Zimska slika v šumi.

sto gramov česneka na drobno i ga deni v šest deci beloga vina. Sledkar deni šče notri sto gramov medu i to dobro mešaj ali trosi. Vse precedi skoz papir i vzemi z te tekočine vsako zajtra i vsaki večer edno kupičko, dokeč se ti želodec ne popravi.

Gospodarstvo.

Kontrola meda.

Medeni pridelek.

Razlikujemo tri vrste pridelka: sprotnega, letnega i jesenskoga. Vsaka vrsta mora biti vednako dobra, čeravno se na eden den sprešao ves med.

Podrobnejše pa med ločimo:

1. cvetlični, 2. akacijov, 3. kostanjov, 4. lipov, 5. hajdinski, 6. borov, 7. jaličov, 8. listni med, 9. mešan med (po včelaj) — cvetlični i jaličov, — cvetlični i hajdinski, cvetlični i borov.

Kostanjov med je od kontrole vzeti, ravno tak prešan na prešo. Kostanjovoga sme biti samo felko, ka ne dobi bridkoga žmaja.

Pri jemanji meda moremo biti jako previdni. Med je zreo, gda je zamazan; nezadelen med pa more biti gosti; čisti je menje vreden.

Žmaj meda kvarimo z močnim kajenjem, karbolom, mazanjem trčalnice ali preše. Paziti moramo, ka je pri točenji meda orodje i posoda čista. Meda ne smemo pri včelaj čiščanju segrevati nad 50 C, ovak zgubi na farbi, dišči i žmaji.

Osmojen i kisli med dobi oceno: slab

Čiščenje meda.

Čiščenje meda je za vsakoga obvezno. Če šče biti deležen kontrole, more nūcati čistilnik, ovači ga kontrolor ne sme zaznamovati za čistoga, če je tudi vzorec čisti i prozoren.

Če med segrevamo za trcanje, ga moremo včas i čistiti, s tem, da ga vlijemo v čistilnik, dobro odenemo i ga mamo na toploti. Drugi den je med čist i ga lahko vlijemo v posode. Nekaj dni potom se odgoraj naberejo pene. Te moremo previdno odstraniti, da bo površje čisto i gladko kak olje.

Shranjivanje meda.

a) Posode morejo biti čiste i brez diha. Zapiрати morejo dobro, ka med ne dobi neprijetnoga diha. Nūcati smemo samo pokositveno, položeno (emojebreno), lončeno, stekleno (glazovino) ali pa leseno posodo. Najboša je pokositvena posoda, Cinkova ali po cinkana je ne dopustno zato, ka se v njej med skvari i zdravji škodi.

b) Prostor za shrambo meda more biti popolnoma suhi, brez močnoga diha; kak petrol, sir (kisilak) itd., ne sme biti tam. Okoli posode pa večkrat natrosimo pepeo, ka zabranimo pristop miravlam.

Seznam ponudnikov.

Drüštvena čebelarna vodi imenik ponudnikov. Kotrige smejo ponūjati med lastnoga pridelka. Odani med more rojar javiti drüštvi i sporočiti, kelko etiket njemi je ostalo. Što to ne zvrši, zgubi pravico ponūdbe po seznamu.

Cene.

Nove kukorice 100 kg. se oda za 75 Din. Deske kon. od 15 cm. naprej 280—300 Din. deske par. od 15 cm. naprej, 320—330 Din. po kubikmetri franko nakladalna postaja. Brzovjavni drogove pa 180—150 Din. kubični meter. Pri živini je skočila cena za debele bike i za teoce, kak i za svinje do meter teže. Jako dobro ceno majo jesenski prasci. Cena pšenice je 105—120 Din. za 100 kg. Dolar vala 37, nemška marka 13-65, angleški funt 187, francuski frank 245, čehoslovaška krona 170, šiling 9-15, talijanska lira 3-02 Din.

Pošta.

Prosimo Vas lepo, da nam plačate z prvov poštov lanski dug za Francijo sledeči: Bertalanč Matjaš Večeslavci za Vido-nja Marijo Din. 40; Zrim Franc, i domači Din. 65; Barbarič Jožef, i domači 65 Din; Horvat Štefan i žena Bratonci 12 Din; Kočar Franc i domači 65 Din; Horvat Roza i domači 17 Din; Žmavc Karolina i domači, Gorica, 32 50 Din; Horvat Marija i domači 22 Din; Trplan Ernest i domači 22 Din; Nemec Kupšinci, 40 Din; Povzek Franc i domači Kruplivnik 65 Din; Barbéj Ludvig i domači 17 Din; Grabar Kalman i domači 17 Din; Grabar Vilmoš i domači, Mlajtinci 67 50 Din; Su-kič Milan i domači 100 Din; Hujs Jožef i domači 48 50 Din; Kološa Martini domači 17; Din. Bencik Ludvig i Golob šriteo, Moravci 65 Din; Rac Mihael i domači 17 Din; Novak Franc i domači 68 Din; Rodi Ivana pajdaše, Gumilica Din. 46 25; Gomboc Jožef i Šeruga Jožef, šriteo Pečarovci 65 Din; Maroša Štefan i Ci-gan Martin, Gančani 171. Din. 33; Lebar Štefana žena, Velika Polana Din. 50; Vogrinčič Vilma i Kalman Veščica hš. 59. Din. 27 50; Baligač Mari a i domači, Din. 22; Smodiš Matjaš i domači Din. 34; Vljaj Terezija i Mihal, Zen-kovci. 27 50 Din. K dužnikom smo spisali tudi tistih imena, ki so naročili v Francijo liste. Prosimo je, naj je opomenejo, da svojo dužnost spuniyo. To vse je stari dug. Majcan A. Groblje, Na l. 1932. bilo duga Din. 3 75. Na letos tak plačano 26 25 Din. naročnine.

Pintarič Franciška, Gerlinci 5. Grah Štefan, šriteo smo posilali brezplačno Novine. Tak je bomo letos tudi novoj širitelici. Do marca počakamo. Tkalec Martin, M. Kneževu. Na staro nemaš duga, vse smo na novo spisali.

Miholič Štefan, Ferme de Bronessy, Fran-cija. Na lani vse plačano. Letošnjo naročni-no dobili, kalendar poslemo. Benkovič Te-rezija, Garešnica. Na lani ste ne bili nikaj dužni, zato smo poslale peneze vse na letos spisali. Činč Ludvig, Ficuaine, Francija. Peneze sprejali. Kalendar dobiš. Liste naše dobivaš od 1. novembra. Na letošnje leto je tak plačano 72 15 Din. Kranjec Ludviga do-mači, Dolič. Vaš ma na Novinaj v Franciji 65 Din. lanskoga duga, Prosimo vas, da ga taki plačate. Spilak John Wauschal, Canada i domači. Duga na lani je 100 Din. Žlebič Jožef, Buenos Aires i domači Markovci. Duga na lani je 600 Din. Bratkovič Janoš, Valeppe, Francija i domači. Duga lanskoga je 65 Din. Krčmar Ivan, Monchy, Francija. Duga je 16 Din. Matko Tila, Gančani. Pri-nesi lansko naročnino za Hajdinjak John v Canadi. Plašaj 100 Din. Naznani tudi, če bo meo tudi letos naše liste. Rogan Štefan, D. S'aveči. Za Rothdeutschem je 100 Din. duga za lani. Kološa Martin. Villers, Francija. Lani so plačane Novine i za letos.

ODA SE HIŠA

v TURNIŠČI, na najbolje promet-nom mestu, v Prekmurju, z gospo-darskim poslopjem i jako dobro obiskanov trgovinov

kož i mešanoga blaga

zavolo preselitve z ali brez skladišča blaga. Trgovina je že prek 70 let stara, v mestu z več kak sto čevljarov edina, ki v velkom obsegi dela za senja.

Pisma na naslov
EMANUEL BADER
ČAKOVEC

NAZNANILO.

Marič Anton, urar in fini mehanik v Beltincih naznanja, da si je na-bavil novi in najmodernejši Phi-lips-ov aparat za polnenje aku-mulatorjev. Vsled tega oskrbuje strokovno in točno polnenje vsa-kovrstnih akumulatorjev po naj-nizji ceni. — Toplo se priporoča

MARIČ ANTON,
urar in fini mehanik v Beltincih.